

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

012 «Підготовка магістерської роботи»

Освітня програма Середня освіта (Географія)
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.07 Географія
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри географії та природознавства
Протокол № 1 від “15” вересня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Белова Наталія Володимирівна
Наукова ступінь	кандидат географічних наук
Наукове звання	
Посада	доцент кафедри географії та природознавства
Місце роботи	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Факультет природничих наук
Адреса кафедри	вул. Галицька, 201 а, каб. 206, м. Івано-Франківськ
Контакти	+38 (067) 34 36 271
E-mail	natalja14belowa@gmail.com
Посилання на персональну сторінку	https://kgip.pnu.edu.ua/%d0%b1%d1%94%d0%bb%d0%be%d0%b2%d0%be/

Опис дисципліни

Назва дисципліни	Підготовка магістерської роботи (в тому числі науково-дослідницька практика)
Формат дисципліни	нормативна
Обсяг дисципліни	15 кредитів ECTS, 450 год. Вид контролю – залік.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=146&id_cou=2105
Консультації	2 години

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Підготовка магістерської роботи (в тому числі науково-дослідницька практика)» є важливою складовою магістерської програми підготовки студентів у ЗВО, яка має на меті систематизацію, розширення і закріплення професійних знань, формування у студентів початкової компетенції ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування. Суть даного виду практики полягає у залученні студентів-магістрантів до самостійної дослідницької роботи, в ознайомленні їх із методикою проведення науково-дослідної роботи в академічних закладах. Як вид навчальної роботи, науково-дослідна практика спрямована на поглиблення та закріплення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої магістерської роботи. Даний вид практики за своїм змістовим наповненням є однією із форм професійного навчання та становлення студентів як професіоналів-дослідників.

3. Мета та цілі курсу

Метою науково-дослідної практики є поглиблення і закріплення знань студентів магістратури з питань організації і форм здійснення процесу наукових досліджень в сучасних умовах; формування вмінь і навичок опрацювання результатів педагогічного експерименту; формування вміння вирішувати конкретні дослідницькі завдання згідно

умов педагогічного процесу; формування та розвиток в студентів-магістрантів потреби систематичного поновлення і творчого застосування теоретичних знань і практичних навичок ведення наукових досліджень.

Основними завданнями науково-дослідної практики є:

- формування вміння використовувати методи наукового дослідження;
- проведення експериментальних досліджень у відповідності до теми магістерської роботи;
- оволодіння сучасною методологією наукового дослідження;
- закріплення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін за магістерською програмою;
- оволодіння сучасними методами збирання, аналізу та оброблення наукової інформації (методи спостереження, опитування, природного експерименту, вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду);
- оволодіння вміннями викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей;
- формування уявлень про сучасні інформаційні технології наукової інформації;
- формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації науково-дослідної діяльності магістрантів.

4. Компетентності

Аналіз та синтез (C1) – здатність і готовність спрямувати дії на розв’язання складних непередбачуваних задач і проблем у науково-дослідній роботі в сферах педагогіки.

Дослідницька (C2) - здатність і готовність аналізувати та моделювати навчальний процес.

Проектувальна (C3) - здатність і готовність розробляти моделі та готувати аналітичні звіти про сучасний стан та розвиток географічної освіти рідною та іноземними мовами

Комунікаційні навички (C4) - здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні терміни.

Популяризаційні навички (C5) - вміння спілкуватися із нефaxівцями, певні навички викладання, роботи зі ЗМІ.

Етичні установки (C6) – дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з природничих наук на соціальну сферу; здатність цінувати різноманіття та мультикультурність; здатність до критичного мислення, навички обдумування; міцне знання професії на практиці.

Діагностична (C8) – володіння філософськими знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації; застосування цих методів та принципів, аналіз соціальних і природних об’єктів, процесів, ситуацій, проблем, випадків, що розпізнають деформації та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності, міжнародні проекти, програми.

Інформаційно-аналітична (C9) – здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття рішень у сфері освіти; формування умінь на основі отриманої інформації формулювати комплексні аналітичні висновки; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті управлінського завдання або

проблеми, що вирішується.

Глибокі знання та розуміння (C10) – здатність аналізувати географічні об'єкти і процеси як природного походження, так і антропогенні, з погляду фундаментальних принципів і знань природничих наук, а також на основі відповідних методів. Здатність розв'язувати педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання, проведення досліджень і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Розв'язання проблем (C11) – здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів.

Обчислювальні навички (C12) – здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети) для картографування природних, суспільних явищ і процесів та педагогічних досліджень.

Ерудиція в галузі (C13) – здатність описати широке коло географічних об'єктів у процесі викладацької діяльності.

Здатність до самонавчання (C14) – здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті знання з природничих та педагогічних дисциплін.

5. Результати навчання

D 7. Вміти поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та професійних інтересів (C1, C2, C3, C6, C8).

D 11. Вміти виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою (C2).

D 12. Здатність описати основні закономірності та тенденції трансформації географічної освіти у ХХ - на початку ХХІ ст. Здатність описати базові характеристики інклюзивного розвитку учнів на рівні окремих класів (C1, C5, C8, C10, C13)

D 13. Здатність до творчого пошуку, нестандартного розв'язання наукових проблем і ситуацій, ефективного їх розв'язання нестандартними способами (C1, C11).

D 14. Здатність організувати свою робочу програму під час останнього навчального року самостійно, як це визначено для підготовки до колоквиуму в магістерській роботі, за власної ініціативи брати участь у робочих групах, фіксуючи ці дії в своєму портфоліо (C11, C14).

D 16. Здатність записувати та складати наукові тексти (тези статей, статті), що вимагаються під час останнього року навчання, з використанням відповідних комунікативних реєстрів (C3).

D 17. Здатність створювати картографічні матеріали з метою оцінки, моделювання та прогнозування у шкільній географічній освіті (C3, C9, C11, C12)

D 18. Здатність самостійно створювати наочні матеріали з використанням ПК (C3, C4, C9, C11, C12).

6. Організація і керівництво практикою

Обсяг курсу – 15 кредитів ECTS, 450 год.

Ознаки курсу			
<u>Семестр</u>	<u>Спеціальність</u>	<u>Курс</u> (рік <u>навчання</u>)	<u>Нормативний /</u> <u>вибірковий</u>
1, 2, 3	014 Середня освіта (Географія)	1, 2 курс ОР «магістр»	нормативний
<p>Загальне керівництво науково-дослідною практикою на факультеті здійснює факультетський керівник-методист. Факультетський керівник зобов'язаний погоджувати і разом з деканатом складати проєкт наказу про розподіл студентів і про призначення керівників-методистів від кафедри географії та природознавства; організовувати та проводити разом з керівниками настановчі конференції з практики; контролювати проходження практики; надавати методичну допомогу студентам щодо складання індивідуальних планів та оформлення документів.</p> <p>Після закінчення практики керівник подає у навчальний відділ університету фінансову і звітну документацію. Керівниками-методистами від кафедри географії та природознавства призначаються керівники магістерських робіт. Їх обов'язками є: керівництво шестигодинним робочим днем студентів-практикантів; планування роботи студентів; надання методичної допомоги у плануванні, виконанні та аналізі завдань, їх аналіз та оцінювання. В кінці практики керівник від кафедри географії та природознавства робить підсумки й оцінює роботу студентів. Студенти-практиканти на період практики входять до складу науково-педагогічного колективу, тому вони зобов'язані дотримуватись правил внутрішнього розпорядку університету, виконувати розпорядження ректора, декана, завідувача кафедри, їх заступників і керівника практики.</p> <p>Студенти-практиканти мають право користуватися бібліотекою, навчальними посібниками, комп'ютерною технікою, що знаходяться в комп'ютерних лабораторіях. З усіма питаннями, що виникають у ході практики, вони звертаються до керівників практики, а також до адміністрації та викладачів університету.</p> <p><i>Факультетський керівник практики:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - погоджує програму науково-дослідної практики й тему дослідницького проєкту з науковим керівником програми підготовки магістрів; - проводить необхідні організаційні заходи щодо виконання програми практики; - визначає загальну схему виконання дослідження, графік проведення практики, режим роботи студента й здійснює систематичний контроль над ходом практики й роботи студентів; - надає допомогу студентам з усіх питань, пов'язаних із проходженням практики й оформленням звіту. <p><i>Науковий керівник:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснює постановку завдань по самостійній роботі студентів у період практики з видачею індивідуального завдання по збору необхідних матеріалів для написання магістерської роботи, надає відповідну консультаційну допомогу; 			

- дає рекомендації з вивчення спеціальної літератури й методів дослідження;
- бере участь у роботі комісії із захисту випускової роботи.

Студент-магістрант:

- проводить дослідження із затвердженої теми відповідно до графіка практики й режимом роботи підрозділу – місця проходження практики;
- одержує від керівника практики вказівки, рекомендації й роз'яснення із усіх питань, пов'язаним з організацією й проходженням практики;
- звітує про виконану роботу відповідно до встановленого графіка.

Бази практики

Науково-дослідну практику студенти проходять на базі кафедри географії та природознавства факультету природничих наук ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Зміст практики

Предметом науково-дослідної практики є наукова та педагогічна діяльність майбутнього магістра. Під час проходження науково-дослідної практики студенти-практиканти повинні виконувати і дотримуватися прийнятих на базі практики правил охорони праці та безпеки життєдіяльності з обов'язковим проходженням ними інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці).

На початку практики деканат спільно з керівниками проводять настановчу конференцію для ознайомлення з програмою практики. Студенти одержують інструктаж керівників і починають вести індивідуальний щоденник практики, у якому занотують усі види своєї діяльності. Протягом перших днів студенти складають індивідуальні плани роботи на весь період практики: потрібно по датах спланувати всі види робіт, передбачені програмою практики.

Програма науково-дослідної практики конкретизується і доповнюється для кожного магістранта залежно від специфіки і характеристики виконуваної магістерської роботи.

Програма науково-дослідної практики студентів-магістрів складається з таких частин:

- формування індивідуального графіку проходження науково-дослідної практики;
- складання бібліографії джерел з теми магістерської роботи;
- написання оглядового реферату з теоретичної частини магістерської роботи;
- участь у науково-дослідній роботі кафедри (допомога у підготовці до видання збірників наукових праць, підготовці і проведенні наукових конференцій, круглих столів тощо);
- участь у науково-практичних конференціях;
- написання статті або тез по темі магістерської роботи;
- виконання індивідуального завдання;
- оформлення звіту про проходження науково-дослідної практики і його захист.

Робота магістрантів у період практики організовується відповідно до специфіки магістерської роботи: вибір теми, визначення проблеми, об'єкта й предмета дослідження; формулювання мети й завдань дослідження; теоретичний аналіз літератури й досліджень з обраної проблематики, підбір необхідних джерел по темі; складання бібліографії; формулювання робочої гіпотези; вибір бази проведення дослідження; визначення комплексу методів дослідження; проведення експерименту; аналіз експериментальних

даних; оформлення результатів дослідження.

Магістранти працюють із першоджерелами, монографіями, авторефератами, консультуються з науковим керівником і викладачами. Важливою складовою змісту науково-дослідної практики є збір і обробка фактичного матеріалу й статистичних даних, аналіз відповідних до теми характеристик організації, де студент магістратури проходить практику.

Діяльність студента на базі практики можна об'єднати в декілька етапів:

Етап 1 – Дослідження теоретичних проблем у рамках програми магістерської підготовки:

- вибір і обґрунтування теми дослідження;
- складання робочого плану й графіка виконання дослідження;
- проведення дослідження (постановка мети і конкретних завдань, формулювання робочої гіпотези, узагальнення й критичний аналіз праць вітчизняних і закордонних фахівців з теми дослідження);
- складання бібліографії по темі науково-дослідної роботи.

Робочий план складається магістрантом під керівництвом керівника магістерської роботи. Хід виконання робочого плану фіксується магістрантом в щоденнику (оформляється при направленні магістранта на практику), який являється основним звітним документом науково-дослідної практики.

Етап 2 – Дослідження об'єкту відповідно до теми магістерської роботи:

- опис об'єкта й предмета дослідження;
- збір і аналіз інформації про предмет дослідження;
- вивчення окремих аспектів розглянутої проблеми;
- статистична обробка інформації;
- аналіз наукової літератури з використанням різних методик доступу до інформації: відвідування бібліотек, робота в Інтернеті.

- оформлення результатів проведеного дослідження і їх узгодження з науковим керівником магістерської роботи.

Етап 3 – Заключний етап.

Даний етап є останнім етапом практики, на якому магістрант узагальнює зібраний матеріал відповідно до програми практики; визначає його достатність і вірогідність.

Очікувані результати від науково-дослідної практики наступні:

- знання основних положень методології наукового дослідження й уміння застосувати їх при роботі над обраною темою магістерської роботи;
- уміння використовувати сучасні методи збору, аналізу й обробки наукової інформації;
- уміння викласти наукові знання по проблемі дослідження у вигляді звітів, публікацій доповідей.

Магістри вивчають головні наукові завдання за напрямом робіт факультету природничих наук ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»; інноваційні підходи, які реалізуються у практичній діяльності; відпрацьовують практичні навички з творчої реалізації поставлених завдань дослідження; практично застосовують методи досліджень; реалізують на практиці творчий підхід до методів дослідження; опрацьовують результати дослідження НДР, проводять їх аналіз та інтерпретацію; здійснюють практичну перевірку своєї готовності до інноваційної

діяльності у галузі освіти і науки; здійснюють систематизацію теоретичних знань для якісного виконання поставленої у темі випускної роботи освітнього ступеня «магістр» науково-практичної задачі; вивчають і узагальнюють літературні джерела за темою випускної роботи освітнього ступеня «магістр»; розробляють анкети для проведення експериментального дослідження з теми магістерської роботи (за необхідності); виконують індивідуальні науково-практичні завдання, критично осмислюють теоретичну базу з метою якісного виконання випускної кваліфікаційної роботи та її захисту; здійснюють підготовку наукової статті до друку; готують доповіді і виступи на методичних семінарах, наукових конференціях тощо.

7. Система оцінювання курсу

Після закінчення практики у тижневий термін кожен студент повинен подати керівникові-методисту від кафедри географії та природознавства для захисту пакет звітної документації:

1. Текст доповіді з теми наукового дослідження (один з розділів магістерської роботи).
2. Аналіз результатів педагогічного експерименту
3. Звіт про експериментальні дослідження за тематикою дипломної роботи.
4. Текст статті або матеріали конференції.

По закінченню практики проводиться підсумкова конференція, до якої студенти готують звіт та презентують результати виконаних завдань.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- успішне проходження інструктажу: максимальна кількість балів – 10;
- активність в процесі проходження практики: регулярне відвідування закладу освіти, де відбувається практика, ознайомленість зі специфікою/профілем діяльності, позитивні відгуки працівників: максимальна кількість балів – 30;
- вчасне подання звіту, оформленого згідно вимог, успішний захист звіту: максимальна кількість балів – 60.

Підсумкова максимальна кількість балів – 100.

Оцінка **«відмінно» – А (90-100 балів)** – всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння магістранта застосовувати і творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності в закладі освіти. Виявлено вміння будувати стосунки з викладачами; вміння аналізувати освітній процес, проводити науково-педагогічні дослідження за різними методиками. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

Оцінка **«дуже добре» – В (80-89 балів)** – завдання, передбачені робочою програмою практики виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння (на конструктивному рівні) застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями діяльності в закладі освіти. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».

Оцінка **«добре» – С (75–79 бали)** – завдання практики виконано. В ході виконання завдань, зокрема підготовка до занять, допускалися незначні помилки. Недостатньо аргументовано здійснювався аналіз освітнього процесу. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом

усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка «задовільно» – **D (60–74 бали)** – завдання практики виконано не в повному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Недостатньо обґрунтовано вибиралися методи проведення занять. Допускалися помилки під час аналізу освітнього процесу. Звітна документація оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «достатньо» – **E (50–59 балів)** – завдання виконано з помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Документація оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «незадовільно» – **FX (35–49)** – незадовільно з можливістю повторного складання. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній щоденник, характеристика-відгук.

Оцінка «незадовільно» – **F (1–34)** – незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики. Студент не виконав запланованих завдань практики і виявив повну невідповідність до практичної діяльності на репродуктивному та конструктивному рівнях майбутньої професійної діяльності.

8. Політика курсу

Політика проходження науково-дослідної практики регулюється:

1. Порядок встановлення відповідності навчальних дисциплін (практик) профілю кафедр університету <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/07/Poriadok-vstanovlennia-vidpovidnosti-navchalnykh-dystsyplin-praktyk-profilu-kafedr-universytetu.pdf>

2. Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №805 від 27.11.2019 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805.pdf>

3. Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»»

https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

1. Бенедюк В. В. Загальна методика навчання географії: Навчальний посібник. Луцьк: ПП ІванюкВ.П., 2020. 165 с.
2. Вдовичин І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 247 с.
3. Гончаренко С. У. Методика як наука / С. У. Гончаренко. – К.: Хмельницький, 2000. 30 с
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] / І. М. Дичківська – К.: «Академвидав», 2012. 352 с.
5. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р.
6. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р.
7. Зацерковний В.І. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В.І. Зацерковний, І.В. Тішаєв, В.К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
8. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
9. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І.С. Добронравова, О.В. Руденко, Л.І. Сидоренко та ін.; за ред. І.С. Добронравової (ч. 1), О.В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ «Київський Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця університет», 2018. 607 с.
10. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б.І. Мокін, О.Б. Мокін. – 2-е вид., змін. та доп. – Вінниця : ВНТУ, 2015. 317 с.

11. Олег Адаменко, Наталія Зоріна. Методологія та організація наукових досліджень в екології : підручник. Івано-Франківськ : Супрун В. П. [вид.], 2015. 169 с.

12. Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 805 від 27.11.2019) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805.pdf>

13. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Віче : НУВГП, 2016. 151 с.

14. Юрченко С.О. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів / С.О. Юрченко, О.Є. Юрченко – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 204 с.

Інформаційні ресурси:

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0998290-04#Text>

3. Національна доктрина розвитку освіти в Україні [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>

4. Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>

Викладач: _____

Бслова Н.В.

Взірці документів

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

**ЩОДЕННИК
ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ
ПРАКТИКИ**

на _____
(назва підприємства, установи, організації)

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Освітній рівень «Магістр»

_____ курс, група _____

Керівник практики від ЗВО

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Взірці документів

**Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства**

ЗВІТ

по науково-дослідній практиці

на базі кафедри географії та природознавства

Факультету природничих наук

(назва установи, де відбувається практика)

Студента групи _____

(П.І.Б.)

Керівник практики від ЗВО

(посада та П.І.Б.)

Івано-Франківськ – 20__